

Kolegij: Obiteljska medicina
Voditelj: Izv. prof. dr. sc. Ines Diminić-Lisica
Katedra: Katedra za obiteljsku medicinu
Studij: Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij Medicina
Godina studija: 6. godina
Akadska godina: 2021./2022.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Obiteljska medicina** je obvezni predmet na 6. godini Integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija Medicina koji se održava u 12 semestru, a sastoji se od 30 sati predavanja, 30 sati seminara i 100 sati vježbi, ukupno 160 sati (**6 ECTS**).

Cilj kolegija je omogućiti studentima da aktivnim i u najvećoj mjeri samostalnim radom vide i prihvate koncepciju integrirane zdravstvene zaštite u praksi. Nakon završene nastave, student će biti osposobljen da razumije i prihvati specifičnu ulogu, zadaće, organizaciju, uvjete i način rada liječnika obiteljske medicine u sustavu zdravstva, koji pruža sveobuhvatnu primarnu i kontinuiranu zdravstvenu zaštitu pojedincima, obiteljima i društvenoj zajednici. Specifični nastavni ciljevi odnose se na osposobljenost studenta da razlikuje specifičnost obiteljske medicine prema ostalim medicinskim disciplinama (osobitost zdravstvenih problema u izvanbolničkoj zaštiti, način njihovog prepoznavanja i rješavanja te donošenje kliničkih odluka, odnos pacijent-obitelj-obiteljski liječnik, kućno liječenje i praćenje bolesnika, propisivanje lijekova, vođenje dokumentacije, suradnja s konzultantima, timski rad i rad u zajednici, zakonodavstvo i financiranje).

Sadržaj predmeta je sljedeći:

Ovaj kolegij obuhvaća sadržaje vezane za obiteljsku medicinu, njenu specifičnu ulogu u sustavu zdravstva, njene posebnosti i opseg djelovanja. Da bi to postigli studenti se upoznaju ciljem i organizacijom sustava zdravstva, njegove uloge i način djelovanja, te s položajem obiteljske medicine unutar sustava zdravstva, njene specifične organizacije i način djelovanja. Polazište je utvrđivanje zdravstvenih potreba u obiteljskoj medicini i način njihova zadovoljavanja u obiteljskoj medicini s posebnim osvrtom na preventivu, standarde i normative koji vladaju u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, pravnom regulativom, značajem medicinske dokumentacije i međunarodnom klasifikacijom bolesti (MKB). Posebno se obrađuju kronične bolesti, njihova povezanost s odrednicama zdravlja, okolinom i čimbenicima rizika s osvrtom na najčešće kronične bolesti u obiteljskoj medicini i pristupom njihova liječenja i praćenja. Među kroničnim bolestima ističu se arterijska hipertenzija, diabetes, kronične respiratorne bolesti, maligne bolesti, zaštita mentalnog zdravlja i najčešći psihički poremećaji, te bolesti ovisnosti. Specifičnosti obiteljske medicine posebno su poglavlje i sastoje se u komunikaciji između liječnika i pacijenta, prepoznavanju simptoma bolesti u ordinaciji obiteljske medicine, kućni posjet kao jedinstven način zdravstvene zaštite u kući bolesnika, liječničku torbu i njen sadržaj, te zdravstvena zaštita starijih osoba, predškolske, **školske i adolescentne populacije u suvremenim uvjetima**, zaštita reproduktivnog zdravlja, **skrb za terminalne bolesnike i liječenje kronične boli**, karakteristike farmakoterapije, propisivanje lijekova i pisanje receptata.

ISHODI UČENJA ZA PREDMET:

I. KOGNITIVNA DOMENA – ZNANJE

Studenti će biti upoznati sa standardima i normativima primarne zdravstvene zaštite kao i sa ugovaranjem i financiranjem u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Moći će **prepoznati** hitna sanja u obiteljskoj medicini, moći će **nabrojati i objasniti** metode rada u obiteljskoj medicini.

II. PSIHOMOTORIČKA DOMENA – VJEŠTINE

Studenti će prepoznati simptome najčešćih bolesti u obiteljskoj medicini i moći će planirati daljnju terapiju. Voditi će komunikaciju sa pacijentima, i ići u kućne posjete u kojima će provjeriti biopsihocijalnim pristupom pacijenta i izvijestiti liječnika. Studenti će biti u mogućnosti davati sve oblike terapije.

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara i vježbi. Predavanja i seminari održavaju se u prostorijama Medicinskog fakulteta I on- line Vježbe se održavaju u specijalističkim ambulantom obiteljske medicine Doma zdravlja Primorsko goranske županije -lokalitet Rijeka i u privatnim specijalističkim ordinacijama obiteljske medicine lokalitet Rijeka.

Studenti su obvezni prisustvovati svim oblicima nastave: predavanja, seminari, vježbe. Prisustvo na nastavi redovito je praćeno i evidentirano, a prisustvo je jedan od elemenata završne ocjene.

Studentu je obveza pripremiti gradivo o kojem se raspravlja: sudjelovati u aktivnom rješavanju slučajeva tijekom seminara, voditi dnevnik rada i pripremiti odgovor na kliničko pitanje PEARLS metodom.

Nastavnik ocjenjuje sudjelovanje studenta u radu seminara (pokazano znanje, razumijevanje, sposobnost postavljanja problema, zaključivanje, itd.). Teme seminara obrađuju se pojedinačno ili u manjim grupama, Studenti će tijekom seminara rješavati zdravstvene problem temeljem prikazanog slučaja te će grupi studenata izložiti slučaj I njegovo rješenje. Studenti su dužni pripremiti se za temu seminara te tijekom seminara odgovoriti na postavljena teorijska pitanja od strane voditelja.

Prisustvovanje seminarima i aktivnost na seminaru elementi su završne ocjene.

Također se ocjenjuju i druge aktivnosti studenta, na vježbama u ambulantom obiteljske medicine obaveza studenta je donijeti bijelu kutu i stetoskop, ispuniti Katalog kliničkih vještina i Dnevnik rada koji potpisuje voditelj vježbi

Svaki student je dužan pripremiti **1 pisani klinički prikaz PEARLS metodom.** (Practical Evidence About real Life Situations) Potražiti I napisati EB *odgovora* na *pitanja* koja izviru u svakodnevnom radu Pitanja su vezana na slučajeve bolesnika na vježbama. Potrebno je pronaći najbolji dokaz/odgovor za bolesnika. Obrazac odgovora na kliničko pitanje (Prilog 1) predaje se na završetku vježbi u pisanom obliku voditelju vježbi koji ga uvjerava, a u elektronskom obliku upućuje se asistentici na mail. Usvojene kliničke vještine i klinički prikazi se usmeno kolokviraju kod voditelja vježbi.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Biserka Bergman Marković, Ines Diminić Lisica, Milica Katić I suradnici.Smjernice u praksi obiteljskog liječnika,Zagreb, Medicinska naklada, Sveučilište u Rijeci, 2020.
2. Katić M, Švab I, i sur. (Materljan Eris, Barićev-Novaković Zdenka, Diminić-Lisica Ines). Obiteljska medicina, Zagreb; Alfa, 2013.
3. Hitna stanja pravodobno i pravilno-prijevod sa slovenskog.Urednica prof. dr.sc-Biserka Bergman Marković
4. Valentin Vnuk, Urgentna medicina: prehospitalni postupak. Zagreb, 2001.

Popis dopunske literature:

1. Rumboldt Mirjana, Petric Dragomir, ur. Obiteljska medicina – odabrana poglavlja. Priručnik za studente. Split: Redak, 2011.
- 2.
3. Zbornici Kongresa Društva nastavnika opće/obiteljske medicine 1-7

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

Predavanje 1 Definicija, sadržaj i metode rada u obiteljskoj medicini

Ishodi učenja: Upoznati se s ciljem kolegija obiteljska medicina, Upoznati Europsku definiciju obiteljske medicine, te nacionalna, europska i svjetska strukovna udruženja obiteljske medicine. Upoznati se sa modelom skrbi za bolesnika te specifičnim metodama rada u obiteljskoj medicini: specifično odlučivanje, liječenje bolesnika s istodobnim bolestima, suradnja s konzultantima, kućno liječenje, propisivanje

lijekova na recept, rad u hitnim stanjima izvan institucija.

Usporedno s razvojem medicinske nauke i ideologije u pristupu zaštiti zdravlja nastale su razne metode koje variraju sadržajem, tehnikama i organizacijskim oblicima. Student će se upoznati s metodama timskog rada, i biopsihosocijalnim, holističkim i etnomedicinskim modelom. Studenti će se upoznati s specifičnim modelom skrbi za bolesnika u obiteljskoj medicini. Donošenje odluka razlikuje se od načina odlučivanja u drugim medicinskim specijalnostima i zahtjeva sustavan pristup uz uvažavanje posebnih karakteristika rada obiteljskog liječnika. Taj proces mora biti maksimalno učinkovit, učiniti dijagnostiku i liječenje što racionalnijim i uvažavati bolesnikovo pravo na informaciju. Pravodobnim i primjerenim upućivanjem na daljnju obradu obiteljski liječnik postiže optimalnu skrb za bolesnika a da pritom izbjegava nepotrebne, skupe i agresivne dijagnostičke i terapijske postupke. Student će se s odgovornosti obiteljskog liječnika i principima primjerenog i racionalnog propisivanja lijekova uz individualni pristup bolesniku. Specifični oblik rada liječnika obiteljske medicine je zbrinjavanje u kući poglavito za teške kronične bolesnike, invalide, starije i nemoćne osobe. Kako je liječnik obiteljske medicine najčešće liječnik prvog kontakta često se susreće s raznolikim hitnim stanjima koje mora znati zbrinjavati uspostavljajući i održavajući osnovne životne funkcije slijedeći algoritam za hitna stanja

Predavanje 2 Obiteljska medicina u zdravstvenom sustavu, ugovaranje i financiranje u primarnoj zdravstvenoj zaštiti

Ishodi učenja: Raspravlja se o zdravstvenoj zaštiti, razine zdravstvene zaštite s naglaskom na primarnu razinu prava i obveze iz obveznog zdravstvenog osiguranja, prava za slučaj profesionalne bolesti i ozljede na radu. Upoznaje se s posebnim standardima i normativima temeljem kojih se formira mreža zdravstvenih djelatnosti na razini RH, čiji je cilj osigurati nesmetano provođenje zdravstvene zaštite na cjelokupnom području Republike Hrvatske. Detaljno se obrađuje i novi model ugovaranja i financiranja zdravstvene zaštite na primarnoj razini opće/obiteljske medicine, zdravstvene zaštite predškolske djece i zdravstvene zaštite žena. Ugovaranje i financiranje zdravstvene zaštite temelj je za osiguravanje jednake dostupnosti korištenja zdravstvene zaštite osiguranim osobama na svim razinama, kao i garant održivosti zdravstvenog sustava. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje nastoji osigurati transparentan sustav financiranja, osigurati primjerene rokove plaćanja i cijenu zdravstvenih usluga ugovornim partnerima. Usporedit će se razlike dosadašnjeg načina ugovaranja i financiranja zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj, prikazati novi model ugovaranja zdravstvene zaštite te komparirati pokazatelje učinkovitosti i indeks kvalitete provođenja zdravstvene zaštite.

Predavanje 3 Obiteljski pristup u radu

Ishodi učenja: Liječnici obiteljske medicine ne mogu biti izolirani od sredine u kojoj imaju definiranu populaciju u stalnoj zdravstvenoj skrbi već moraju biti zainteresirani za sve značajnije događaje u toj sredini i zajedničkim djelovanjem s različitim sudionicima planski i organizirano sudjelovati u provođenju zaštite populacije. Primarna zdravstvena zaštita je jedino područje koje može dugoročno podignuti kvalitetu zbrinjavanja bolesnika i istodobno dovesti do ušteda u zdravstvenome sustavu. Poznavanje obitelji u zdravstvenoj skrbi značajno je za sve zdravstvene radnike primarne zdravstvene zaštite, a posebno za liječnika obiteljske medicine. O tom poznavanju znatno će ovisiti međusobna suradnja i ishod brojnih planiranih mjera i akcija.

Predavanje 4 Bolesniku orijentirana skrb – odnos bolesnik liječnik

Ishodi učenja:

Upoznati se sa specifičnostima odnosa bolesnika i obiteljskog liječnika. Komunikacija bolesnika i liječnika je kompleksan verbalni i neverbalni proces u kojem se razvija terapijski odnos, pri čemu je jako važan empatijski pristup u kojem liječnik procjenjuje individualne potrebe bolesnika, pruža mu potrebne informacije i daje mogućnost izbora u liječenju i cjelokupnoj skrbi. Liječnik se mora znati suočavati s raznim osobnostima bolesnika te najsloženijim medicinskim i socijalnim situacijama, a može pružiti dobru skrb samo ako razumije bolesnika u njegovom osobnom životnom kontekstu. Komunikacijski uspješni liječnici stvaraju smislene i dobre odnose s različitim strukturama ličnosti bolesnika i u različitim situacijama, uz odnos temeljen na razumijevanju i poštivanju ljudskog života i dostojanstva. Već prvi susret je put prema razvoju dobrog ili lošeg odnosa liječnika i bolesnika i sve njihove interakcije uključuju očekivanja s obje strane. Dugotrajan odnos između bolesnika i njegovog obiteljskog liječnika specifičan je odnos te predstavlja temelj za učinkovit i efikasan rad s dobrim zdravstvenim ishodima.

Predavanje 5 Preventivni postupci

Ishodi učenja: Upoznati se s preventivnim postupcima u obiteljskoj medicini kao jednom od temeljnih zadataka obiteljskog liječnika prema definiciji Obiteljske medicine. Studenti se upoznaju s pojmovima i sadržajem primarne, sekundarne, tercijarne i kvartarne prevencije u Obiteljskoj medicini. Također se

obrađuju metoda oportunističkog screening-a te sudjelovanje u posebnim programima prevencije za najčešće javno zdravstvene probleme.

Predavanje 6 Školska i adolescentna medicina u suvremenim uvjetima

Ishodi učenja: Upoznati se s radom timova u ambulantama školske medicine u provođenju poslova predviđenih programom specifičnih i preventivnih mjera zdravstvene zaštite učenika u osnovnim i srednjim školama te redovitih studenata. Usvojiti osnove sistematskih pregleda, namjenskih pregleda na zahtjev ili prema indikaciji (prije cijepljenja, prije prijema u đачki dom, kod prelaska iz druge škole ili odlaska na organizirani odmor), pregleda probira, pregleda za utvrđivanje zdravstvenog stanja i sposobnosti za nastavu tjelesne i zdravstvene kulture te određivanje odgovarajućeg programa. Upoznati se s principima i novostima u cijepljenju učenika prema Programu obaveznog cijepljenja, provedbi kontrolnih pregledi prilikom pojave zarazne bolesti u školi i poduzimanju protuepidemijskih intervencija.

Predavanje 7 Kronično bolesno dijete u obitelji i školi

Ishodi učenja: Upoznati se s procesom suočavanja djeteta i obitelji kod pojave kronične bolesti. Znati prepoznati i prevenirati pojavu sniženja samopouzdanja, poteškoća u ponašanju, socijalne izoliranosti, anksioznosti, depresije... Student se educira o osnovama rada školskog liječnika u povjerenstvima za određivanje primjerenog oblika školovanja, a sve vezano uz tretman djece s kroničnim bolestima i poteškoćama koje utječu na način školovanja te djetetovo mjesto u obitelji i društvu.

Predavanje 8 Dijagnostičke pretrage u obiteljskoj medicini

Ishodi učenja: Upoznati se s modelom upućivanja na dijagnostičke pretrage u sklopu rada liječnika obiteljske medicine. Upućivanje na dijagnostičke pretrage jedna je od faza u postupku obrade bolesnika u ordinacijama obiteljske medicine te ono nikako ne može samo sebi biti cilj u situacijama u kojima ne znamo u kojem bi pravcu tražili uzroke bolesnikovih tegoba. Stoga ovu specifičnu disciplinu liječnik obiteljske medicine treba dobro savladati da bi što bolje skrbio za svoje bolesnike, a pritom racionalno koristio sve resurse zdravstvenog sustava te primjerenim upućivanje izbjegao specifične rizike koje neke pretrage uključuju. U procesu upućivanja na dijagnostičke pretrage liječnik obiteljske medicine mora dobro poznavati indikacije i kontraindikacije, specifičnost i osjetljivost pojedine dijagnostičke pretrage, moguće komplikacije, pripremu bolesnika te sam tijekom pretrage i interpretaciju nalaza. Isto tako, liječnik treba imati stavove i vještine koji su nužni kako bi bolesnik shvatio bit pretrage, razloge upućivanja te tijekom priprema i same pretrage kako bi bolesnik što bolje surađivao, a neophodno je dobiti i bolesnikov pristanak za izvođenje dijagnostičke pretrage.

Predavanje 9 Karakteristike farmakoterapije u obiteljskoj medicini

Ishodi učenja: Upoznati se sa značajkama kvalitetnog propisivanja lijekova (adekvatan izbor lijeka, u optimalnoj dozi, uz najmanji rizik i racionalan trošak) te najčešćim problemima sa kojima se susreću liječnici obiteljske medicine pri propisivanju farmakoterapije. Naglasiti će se važnost primjerenog praćenja bolesnikova stanja pri propisivanju lijekova za dugotrajno liječenje kroničnih bolesti, te značaj problema polipragmatije pri određivanju terapije bolesnicima sa komorbiditetima, kao i važnost poznavanja interakcija među lijekovima te prepoznavanja potencijalnih nuspojava.

Predavanje 10 Zaštita zdravlja starijih osoba

Ishodi učenja: Skupina korisnika zdravstvene zaštite koja objektivno ima najviše zahtjeva, ali i potreba za zdravstvenom skrbi. Troškovi skrbi ove skupine vrtoglavo rastu i teško ih mogu pratiti i najbogatije zemlje. Kao nužnost se nameće racionalizacija i određivanje prioriteta. Starije osobe imaju brojne osobitosti koje je nužno poznavati i o njima voditi računa. Češće boluju od većeg broja kroničnih bolesti u isto vrijeme (komorbiditet, multimorbiditet) pa je odabir primjerenog liječenja pojedinačnih bolesti u tom kontekstu vrlo složen. Brojne promjene organizma starije osobe utječu na djelotvornost lijeka te nerijetko starije osobe reagiraju na lijek drugačije, osjetljivije su uz češće izražene nuspojave.

Predavanje 11. Bolesnik s poremećajem spavanja u OM

Ishodi učenja: upoznati se s čestim, ali do sada nedovoljno obrađenim zdravstvenim problemom poremećaja spavanja. Nesanicu karakterizira poteškoća uspavlivanja, održavanja sna ili problem preranog buđenja. Poremećajima spavanja zajedničke su karakteristike poteškoće u funkcioniranju te utjecaj na kvalitetu života, ali i rizici za nastanak brojnih upalnih i kroničnih bolesti. Cilj je osvjestiti studente te ih pripremiti za prepoznavanje i pravovremeno dijagnosticiranje poremećaja spavanja, pomoću posebnih upitnika, kao zasebne dijagnoze, a ne simptoma drugih komorbiditetnih stanja.

Predavanje 12 Liječenje respiratornih bolesti u obiteljskoj medicini

Ishodi učenja: Upoznati se s čimbenicima rizika u nastanku respiratornih bolesti u svjetlu biopsihosocijalnog modela. Razlike i sličnosti između KOPB-a i bronhalne astme. Pušenje i kronične respiratorne bolesti, važnost promicanja nepušenja. Uloga obiteljskog liječnika u prevenciji kroničnih respiratornih bolesti, vođenje panela KOPB-a. Spirometrija u ordinaciji obiteljskog liječnika. GOLD i GINA smjernice u liječenju kroničnih respiratornih bolesti. Kada uputiti bolesnika pulmologu? Pravilno korištenje inhalatora, provjera suradljivosti pacijenata. Liječenje egzacerbacije KOPB-a. Kada uputiti bolesnika pulmologu? Terapija koncentriranim kisikom u kućnim uvjetima.

Predavanje 13 Bolesnik s arterijskom hipertenzijom u obiteljskoj medicini

Ishodi učenja: Usvojiti osnove nefarmakološkog i farmakološkog liječenja arterijske hipertenzije. Usvojiti značaj arterijske hipertenzije kao javno zdravstvenog problema, najčešće kronične bolesti, najznačajnijeg neovisnog, promijenjivog čimbenika kardiovaskularnog rizika. Obrađuje se klinički pristup obiteljskog liječnika bolesniku s arterijskom hipertenzijom temeljen na suvremenim smjernicama za liječenje hipertenzije i prevenciju kardiovaskularnih bolesti. Poseban naglasak daje se značaju suradljivosti bolesnika u farmakološkom i nefarmakološkom liječenju. Obrađuje se i liječenje hipertenzije u bolesnika s istodobnim bolestima.

Predavanje 14 Bolesnik s urinarnom infekcijom u obiteljskoj medicini

Ishodi učenja:

Upoznavanje s smjernicama za liječenje bolesnika s urinarnom infekcijom. Infekcije mokraćnih puteva predstavljaju heterogenu grupu kliničkih sindroma koji se razlikuju po epidemiologiji, etiologiji, lokalizaciji, težini poremećaja, učestalosti pojavljivanja. Smjernice daju terapijske preporuke za većinu bolesnika, u cilju nestanka simptoma bolesti, eradikacije uzročnika i spriječavanja recidiva. Preko 90% antimikrobnih lijekova se propisuje na razini primarne zdravstvene zaštite, stoga je svrha upozoriti buduće propisivače na racionalnu uporabu antimikrobnih lijekova, kao ključan proces u spriječavanju porasta rezistencije bakterija.

Predavanje 15 Liječenje bolesnika sa šećernom bolesti u obiteljskoj medicini

Ishodi učenja: Definirati pojam pretilosti. Učestalost pretilosti nekad i danas. Čimbenici rizika i postupci prevencije. Koje bolesti proizlaze iz pretilosti vezane za dob, spol, način života, radni proces. Rasprostranjenost pretilosti u obitelji, terapija i rehabilitacija. Očekivano trajanje života kod pretilih osoba. Financijske reperkusije na zdravstveni sustav.

Upoznati ulogu obiteljskog liječnika u ranom otkrivanju dijabetesa, posebno dijabetesa tipa 2, prevenciji i liječenju dijabetesa u sklopu biopsihosocijalnog modela; nefarmakološki načini liječenja (pravilna prehrana, tjelesno vježbanje, nepušenje) i načela farmakološkog liječenja oralnim antidijabeticima, indikacije za liječenje inzulinskim pripravcima, prepoznavanje hipoglikemije. Upoznati komplikacije dijabetesa i načine prevencije i edukacije pacijenata o samomjerenju GUK-a glukometrom i vođenje dnevnika samomjerenja. Raspraviti kada uputiti pacijenta dijabetologu i nužnost holističkog pristupa liječenju šećerne bolesti, uloga kroničnog stresa u nastanku i razvoju dijabetesa i načini smanjenja percepcije stresa.

Predavanje 16 Bolesnik s anemijom u OM

Ishodi učenja: Definirati kriterije za dijagnozu anemije te definirati laboratorijske kriterije za najčešće vrste anemija. Usvojiti stav o anemiji kao simptomu te naučiti temeljne algoritme dijagnostičkog i terapijskog postupka u bolesnika s najčešćim vrstama anemije u obiteljskoj medicini. Upoznavanje s proaktivnim pristupom obiteljskog liječnika u ranoj detekciji anemija u populaciji.

Predavanje 17 Bolesnik s kroničnom ranom u obiteljskoj medicini

Ishodi učenja: Definirati pojam kronične rane, čimbenike otežanog cijeljenja te pojavnost kroničnih rana. Služeći se metodom prikaza bolesnika uz fotodokumentaciju, objasniti karakteristike najčešćih tipova kroničnih rana: venske i arterijske potkoljenične rane, rane dijabetičkog stopala i dekubitalne rane za razliku od tzv. atipičnih rana. Prikazati osnovne kliničke i dijagnostičke postupke u procjeni rane, mjerenja dostupna u OM u procjeni žilnog statusa (gležanjanski indeks) i postupke uzimanja uzorka iz rane za dijagnostičke testove (mikrobiološke, patohistološke). Objasniti komplikacije rana i liječenje te liječenje boli. Opisati osnovne principe lokalnog liječenja rane te u ovisnosti o tipu rane prikazati specifične postupke liječenja, poput kompresivne terapije za vensku potkoljeničnu ranu. Prikazati dijagnostičko-

terapijske mogućnosti multidisciplinarnog tima u liječenju bolesnika s kroničnom ranom i značaj tako organiziranog tima. Upoznati studente s adjuvantnim terapijama poput hiperbarične oksigenoterapije, terapije negativnim tlakom i sl. Naglasiti ulogu liječnika obiteljske medicine i njegovog tima u zbrinjavanju kronične rane te individualiziran, bolesniku usmjeren pristup i utjecaj takvog oblika rada na kvalitetu života kako samog bolesnika tako i obitelji.

Predavanje 18 Pristup bolesniku s dispepsijom

Ishodi učenja:

Usvojiti pristup bolesniku s dispepsijom u obiteljskoj medicini. Dispepsija je čest simptom u bolesnika koji posjećuju ordinaciju obiteljske medicine. Prevalencija u odrasloj populaciji iznosi oko 40 %. Student će se upoznati i usvojiti postupak kliničke procjene, dijagnostike i liječenja bolesnika ovisi o dobi, simptomima i infekciji bakterijom *Helicobacter pylori*. U bolesnika s dispepsijom neophodno je procijeniti mogući učinak drugih istodobnih bolesti i lijekova koje bolesnik redovito koristi. Promptna ili rana endoskopija preporučuje se bolesnicima sa simptomima alarma i starijima od 50 godina s novonastalom dispepsijom. U mlađih od 50 godina preporučena strategija je „testiraj i tretiraj“. U dijelu bolesnika liječenje se provodi supresijom kiseline. Usvojiti pristup bolesniku s bolestima hepatobilijarnog trakta i pankreasa, a koji se prezentiraju simptomima dispepsije te pristup bolesnicima s komorbiditetom psihičkog poremećaja čije liječenje može unaprijediti simptome dispepsije.

Predavanje 19 Bolesnik s moždanim udarom

Ishodi učenja: Upoznati se s značajkama moždanog udara kao globalnog javnozdravstvenog problema i bolesti pojedinca obitelji i zajednice. Definirati kliničke odrednice moždanog udara i najznačajnije metode liječenja. Upoznati se s ulogom obiteljskog liječnika u prevenciji moždanog udara kao najznačajnijoj strategiji za smanjenje posljedica moždanog udara te u skrbi za bolesnika s moždanim udarom. Upoznati se s vođenjem bolesnika i suradnjom s multidisciplinarnim timom konzultanata i suradnika na primarnoj razini. Naglasiti važnost uspješne komunikacija te specifičnog odnosa između bolesnika i liječnika te članova obitelji kao temelj promjene životnih navika i prihvaćanja metoda liječenja.

Predavanje 20 Zaštita mentalnog zdravlja – najčešći psihički poremećaji u obiteljskoj medicini

Ishodi učenja: Usvojiti osnove farmakološkog i nefarmakološkog liječenja najučestalijih mentalnih poremećaja i bolesti. Upoznati se s problemom mentalnog zdravlja kao javnozdravstvenim problemom. Obrađuju se najučestaliji psihički poremećaji i bolesti te pristup obiteljskog liječnika. Zadaci obiteljskog liječnika su prevencija, rana detekcija i liječenje, suradnja s konzilijarnom psihijatrijskom službom u zajedničkom liječenju i praćenju reverzibilnih i kroničnih psihičkih bolesti s naglaskom na osposobljavanju bolesnika za rad i uključivanje u zajednicu u smislu biopsihosocijalnog modela. Također se studente upoznaje s jedinstvom mentalnih i tjelesnih patofizioloških procesa te značaj istovremenih bolesti kao i međusobna povezanost i utjecaj tjelesnih bolesti na mentalne bolesti i obrnuto.

Predavanje 21 Pristup adolescentu s poteškoćama u mentalnom zdravlju

Ishodi učenja: Upoznati se s najčešćim poteškoćama mentalnog zdravlja koji su tipični za adolescenciju. Usvojiti osnove komunikacije i intervencije kod mladih koji pokazuju znakove anksioznosti, stresa, poremećaja raspoloženja, prilagodbe, poremećaja ponašanja kao i eksperimentiranje sa sredstvima ovisnosti. Naučiti sadržaj i osnove savjetovališnog rada s učenicima, studentima, roditeljima, učiteljima i profesorima, upoznati metode u provođenju zdravstvenog odgoja i promicanja zdravlja putem predavanja, grupnog rada, tribina, roditeljskih sastanaka i sastanaka učiteljskih i nastavničkih vijeća.

Predavanje 22 Seksualno zdravlje

Ishodi učenja: Upoznavati se sa osnovama seksualne medicine te stjeći spoznaje o seksualnom zdravlju i seksualnim smetnjama kao i pristupu problemima iz ovog kompleksnog i interdisciplinarnog područja. Problematika područja seksualnosti uključuje liječnike obiteljske medicine obzirom da je liječnik obiteljske medicine osoba prvog kontakta, osoba od povjerenja koja poznaje obiteljsku dinamiku te je isto tako i osoba kojoj bi se bolesnik trebao obratiti u slučaju seksualnih poteškoća. Neophodno je naučiti više o komunikaciji o „osjetljivim“ sadržajima, ostvariti međusobno povezivanje stručnjaka koji se bave rješavanjem problema iz područja seksualnosti. Pojasniti kako pomoći i kome uputiti pacijenta sa seksualnim problemom te kako primijeniti stečene spoznaje u svakodnevnom radu. Potrebno je poznavati kako seksualno zdravlje utječe na ukupno zdravlje bolesnika te uvidjeti povezanost seksualnih poteškoća sa kroničnim bolestima. Kronične bolesti i seksualne tegobe nalaze se u obostranoj uzročno-posljedičnoj povezanosti obzirom da kronične bolesti mogu utjecati na pojavu seksualnih tegoba kao i terapija koja je potrebna u liječenju istih, a seksualne tegobe mogu utjecati na progresiju kroničnih bolesti. Boljim poznavanjem ovog područja otvaramo mogućnosti i pacijentima da o svojoj seksualnosti slobodnije

govore čime pospješujemo njihov rad na kvaliteti života i zdravlja.

Predavanje 23 Bolesnik s malignom bolesti

Ishodi učenja: Upoznati studente s posebnostima u radu s onkološkim bolesnicima u obiteljskoj medicini. Svjedoci smo porasta incidencije i prevalencije malignih bolesti. Dijagnoza maligne bolesti izaziva u mnogih pacijenata i njihovih obitelji stresnu reakciju, koja rezultira poremećajem prilagodbe, tjeskobom i depresijom. Bolesnik je zabrinut za budućnost, prolazi kroz faze prilagodbe na novu životnu situaciju. Obiteljski liječnik, koji koristi biopsihosocijalni model, i holistički pristup u liječenju, od ključne je važnosti za uspješnu prilagodbu bolesnika i njegove obitelji na novonastalu situaciju. Studenti će se upoznati s važnosti empatije u komunikaciji s bolesnikom i njegovom obitelji, te osnovnim psihoterapijskim intervencijama u radu s onkološkim bolesnikom. Također, studenti će se upoznati sa osnovama palijativne skrbi za bolesnike s progresivnom malignom bolešću i infaustnom prognozom, te ulogom obiteljskog liječnika u timu palijativne skrbi.

Predavanje 24 Liječenje boli

Ishodi učenja:

Bol pripada najčešćim simptomima koje pacijente dovode obiteljskom liječniku. Student će biti upoznat s patofiziologijom osjeta boli, te procjenom percepcije boli kroz biopsihosocijalni pristup. U procjeni boli, su, uz anamnezu, važne ljestvice i upitnici percepcije boli. Raspraviti će se razlike između akutne i kronične boli, uz poseban osvrt na malignu bol. Također tu su i karakteristike koje razlikuju nociceptivnu (somatsku i visceralnu) i neuropatsku bol. Kao poseban entitet, važan u radu obiteljskog liječnika, obradit će se psihogena bol. Kroz biopsihopsihosocijalni model, prikazat će se farmakološko liječenje boli, te nefarmakološki načini liječenja boli. Također, biti će prikazana uloga percepcije boli pri određivanju privremene radne nesposobnosti.

Predavanje 25 Bolesnik s križoboljom

Ishodi učenja:

Bol u leđima jedan od najčešćih razloga posjeta liječniku obiteljske medicine, oko 80% populacije tijekom svog života ima križobolju. Predstavlja značajan medicinsko-socijalni problem, glavni je razlog privremene nesposobnosti za rad u mlađih osoba. Cilj predavanja je prepoznati simptome (znaci „crvene zastave“) i uzroke križobolje (nespecifična križobolja, križobolja povezana s radikulopatijom, upalna križobolja križobolja povezana s drugim specifičnim uzrokom), potom odrediti dijagnostičko-terapijske postupke. Kako liječiti križobolju, spriječiti ponavljanje tegoba i moguće komplikacije bolesti, kada uputiti bolesnika liječniku kozultantu.

Predavanje 26 Hitna stanja u obiteljskoj medicini

Ishodi učenja: Hitna stanja su ona stanja koja ugrožavaju život bolesnika. Iziskuju hitno zbrinjavanje i stabiliziranje osnovnih životnih funkcija. Hitna stanja se nalaze u gotovo svim granama medicine, stoga je važno da ih liječnici i zdravstveni djelatnici znaju prepoznati te prema njima primjereno postupati. To je posebno važno u obiteljskoj medicini jer se liječnik obiteljske medicine susreće sa širokom paletom različitih stanja u ranim fazama bolesti u kojima klinička slika često još nije posve jasna. Stjecanje znanja i vještina potrebnih za samostalno donošenje odluke o ispravnom postupanju u hitnim stanjima vrlo je bitno u okolnostima (kućne posjete) u kojima mora svoje sudove donositi na temelju dobre (hetero) anamneze i kliničkog statusa bez mogućnosti opsežnih pretraga. Pri prepoznavanju ugroženog bolesnika važan je kontinuitet skrbi koji osigurava obiteljska medicina što liječniku olakšava rad jer obrađuje bolesnika kojeg dobro poznaje. U skrbi i liječenju hitnih stanja slijedimo algoritam za hitna stanja.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Seminar 1 Simptomi bolesti u ordinaciji obiteljske medicine (glavobolja, grudna bol, bol u abdomenu, mišićno koštana bol, bol u ramenu, križobolja)

Ishodi učenja:

- 1) Febrilno stanje. Dispneja
- 2) Glavobolja, sinkopa, koma
- 3) Bol u prsnom košu, bol u abdomenu. Mišićno koštana bol - bol u vratu, križima, ramenu, zglobu

Literatura za seminar:**1) Obvezna i dopunska literatura za ispit****Seminar 2 Komunikacija između liječnika i pacijenta (kronični bolesnik, bolesnik koji plače, ljutiti bolesnik)****Ishodi učenja:**

- 1) Ponoviti, razumijeti i primijeniti osnovna načela komunikologije. Upoznati se s osnovama motivacijskoga intervjua na primjeru bolesnika
- 2) Razumijeti odnos bolesnik – liječnik (transfer-kontratransfer) na primjeru bolesnika
- 3) Upoznati specifičnosti odnosa s posebnim grupama bolesnika

Literatura za seminar:

- 1) Hall K, Gibbie T, Lubman DI. Motivational interviewing techniques. Facilitating behaviour change in the general practice setting. *Australian Family Physician* 2012;9(41).
- 2) Miller WR, Rollnick S. Motivacijsko intervjuiranje : pripremanje ljudi za promjenu. Jastrebarsko, Naklada Slap 2013.
- 3) E Klain: Psihološka medicina. Zagreb, Golden marketing. 1999.

Seminar 3 Privremena radna nesposobnost**Ishodi učenja:**

- 1) Procijena određivanja radne nesposobnosti
- 2) Čimbenici koji utječu na realizaciju određivanja radne nesposobnosti
- 3) Trajanje radne nesposobnosti
- 4) Liječenje i rehabilitacija
- 5) Dokumentacija koja prati procjenu radne nesposobnosti

Literature za seminar:

- 1) Pravilnik o najduljim rokovima bolovanja. NN 153/09. 2009.
- 2) Ocjena radne sposobnosti u zdravstvenom i mirovinskom osiguranju. Srebrenksa Mesić, Nada Turčić, Jadranka Mustejbegović 20017.
- 3) Ocjena radne sposobnosti u medicini rada. Jelana Macan, Marija Zvalić 2019.

Seminar 4 Kronične rane**Ishodi učenja:**

- 1) Osobitosti najčešćih vrsta rana: venske potkoljencične rane, arterijske potkoljencične rane, dekubitalne rane i rane dijabetičkog stopala
- 2) Procjena rane, komplikacije rane
- 3) Lokalno liječenje: debridman, pomagala za rane, kompresivna terapija
- 4) Kućno liječenje bolesnika s kroničnom ranom, suradnja unutar tima liječnika obiteljske medicine

Literatura za seminar:

- 1) Huljev D. Prepreke u cijeljenju rane. *Acta Med Croat* 2013; 67 (1): 5-10.
- 2) Marinović M. i sur. Osnovni principi kirurškog liječenja kronične rane – oštri debridement. *Acta Med Croat* 2016; 70 (1): 65-9.
- 3) Kučičec-Tepeš N. Značajke infekcije kronične rane. *Acta Med Croat* 2011; 65 (2): 87-94.
- 4) Triller c, Huljev D, Planinšek-Ručigaj T. Suvremena pokrivala za rane. *Acta Med Croat* 2013; 67 (1): 81-87.
- 5) Sinožić T, Katić M, Kovačević J. Individualizirani pristup bolesniku s kroničnom ranom u obiteljskoj medicini. *Acta Med Croat* 2016; 70 (1): 105-110.
- 6) Sinožić T, Kovačević J. Kontrola boli u bolesnika s kroničnom ranom. Zbornik radova kongresa Društva nastavnika opće/obiteljske medicine Zagreb 2014, 495-503.
- 7) Sinožić T, Diminić-Lisica I, Kovačević J. Bolesnik s bolestima perifernog krvožilnog sustava i kroničnom ranom u ordinaciji liječnika obiteljske medicine. Zbornik radova 4. kongresa DNOOM Zagreb 2013, 361-376.
- 8) Sinožić T. Bolesnik s kroničnom ranom u obiteljskoj medicini. *Med Fam Croat* 2012, 20; (1-2): 10-14.
- 9) Partsch H, Mortimer P. Compression for leg wounds. *Br J Dermatol* 2015; 173(2): 359-369.
- 10) Harding K. Simplifying venous leg ulcer management. *Wounds International* 2015, 1-25.
- 11) Dowsett C, Senet P. Advances in wound care: the Triangle of Wound Assessment. *Wounds*

International 2016, 1-30.

- 12) World Union of Wound Healing Societies (WUWHS) Position Document. Local Management of diabetic foot ulcers: Wounds International 2016, 3-27.

Seminar 5 Prikaz bolesnika s arterijskom hipertenzijom i komorbiditetima

Ishodi učenja:

- 1) Procjena bolesnika s arterijskom hipertenzijom
- 2) Liječenje bolesnika s arterijskom hipertenzijom I kroničnim srčanim zatajenjem nefarmakološke I farmakološke mjere, propisivanje antihipertenziva na recept
- 3) Liječenje bolesnika s arterijskom hipertenzijom I kroničnom bubrežnom bolesti

Literatura za seminar:

- 1) obvezna literature za ispit

Seminar 6 Kućni posjet, liječnička torba

Ishodi učenja:

grupa 1.:

- 1) Liječnička torba. Kućne posjete i liječenje u kući
- 2) Patronažni rad
- 3) Zdravstvena njega u kući

Seminar 7 Bolesnik s bolnim sindromom

Ishodi učenja:

- 1) Mišično koštana bol - bol u vratu, križima,
- 2) Bol u ramenu, laktu, ručnom zglobu
- 3) Bol u koljenu, skočnom zglobu

Seminar 8 Prikaz bolesnika s psihičkim poremećajima

Ishodi učenja:

- 1) Anksiozni i/ili depresivni pacijent u ordinaciji obiteljske medicine (evaluacija psihičkog stanja, medikamentozno liječenje, psihološko savjetovanje, suportivna psihoterapija. Kada pacijenta uputiti psihijatru?)
- 2) Psihosomatske bolesti. Razlika između psihosomatskih bolesti i somatizacijskog/somatoformnog poremećaja. Uloga stresa u nastanku i tijeku psihosomatskih bolesti. Primjeri psihosomatskih bolesti (Arterijska hipertenzija, šećerna bolest, bronhalna astma...)
- 3) Psihotični pacijent. Komunikacija s psihotičnim pacijentom. Praćenje suradljivosti u medikamentoznom liječenju. Psihološki support

Seminar 9 Prikaz bolesnika s šećernom bolesti i komorbiditetima

Ishodi učenja:

- 1) Prikaz pacijenta sa šećernom bolesti u ordinaciji obiteljske medicine (postavljanje dijagnoze, uvođenje terapije)
- 2) Prikaz pacijenta sa šećernom bolesti i komorbiditetima u ordinaciji obiteljske medicine
- 3) Uvođenje terapije; praćenje pacijenta, praćenje rizičnih čimbenika

Seminar 10 Rad sa školskim djetetom i adolescentom (specifičnosti u komunikaciji)

Ishodi učenja:

- 1) Prikaz slučaja: eksperimentator u ordinaciji (kako ga pridobiti, koga uključiti...)
- 2) Prikaz slučaja: sumnja na bulling kod školskog djeteta (interdisciplinarni pristup, koga uključiti u tretman, s kime surađivati...)
- 3) Prikaz slučaja: debelo dijete u ordinaciji (kako ga pridobiti, koga uključiti...)
- 4) Parlaonica: spolni odgoj DA/NE (dvoje priprema svako svoje stajalište i ima na svojoj strani pola grupe)
- 5) Parlaonica: cijepljenje DA/NE (dvoje priprema svako svoje stajalište i ima na svojoj strani pola grupe)
- 6) Zdravstveni odgoj mlađem školskom uzrastu (predavanje o pravilnoj prehrani i kretanju prilagođeno devetogodišnjacima, ostatak grupe su "učenici" i tako se ponašaju)
- 7) Zdravstveni odgoj srednjoškolcima (predavanje o spolno prenosivim bolestima prilagođeno

- petnaestogodišnjacima, ostatak grupe su "učenici" i tako se ponašaju)
- 8) Zdravstveni odgoj srednjoškolicima (predavanje o kontracepciji prilagođeno šesnaestogodišnjacima, ostatak grupe su "učenici" i tako se ponašaju)

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Popis vježbi s pojašnjenjem:

VJEŽBE S TEMATIKOM IZ OBITELJSKE MEDICINE (10)

Vježba 1 Uloga obiteljskog liječnika i njegovog tima u zaštiti zdravlja obitelji

Ishodi učenja: upoznati se s organizacijom rada ordinacije obiteljske medicine

Vježba 2 Prvi pregled u ordinaciji (i ocjena radne sposobnosti) najmanje 5 pregleda

Ishodi učenja: izvesti prvi pregled bolesnika u ordinaciji obiteljske medicine uz nadzor

Vježba 3 Ponovni pregled - najmanje 5 pregleda

Ishodi učenja: izvesti kontrolni pregled u ordinaciji obiteljske medicine uz nadzor

Vježba 4 Postavljanje dijagnoze i davanje terapije

Ishodi učenja: postaviti dijagnozu u bolesnika s čestim i uobičajenim zdravstvenim problemom.
predložiti liječenje u tog bolesnika

Vježba 5 Samostalno ispisivanje -10 recepata, 5 doznaka, 5 ortopedskih pomagala i 2 liječničke potvrde

Ishodi učenja: napisati liječnički recept za potrebe liječenja određenog bolesnika

Vježba 6 Davanje i.m. injekcije (3 x) i intravenozne (3 x), obrada rane, ispiranje uha

Ishodi učenja: primijeniti lijekove parenteralnim putem (intramuskularno, intravenski)
upoznati se s pravilima obrade rane. Samostalno previti ranu. Samostalno isprati uho

Vježba 7 Uzimanje krvi za laboratorijske pretrage (3 x)

Ishodi učenja: provesti venepunkciju i uzeti uzorak krvi za laboratorijsku analizu

Vježba 8 Kućni posjet s obiteljskim liječnikom

Ishodi učenja: izvršiti kućni posjet bolesnika

Vježba 9 Patronažni rad (patronažni posjet u kući x1)

Ishodi učenja: izvršiti posjet bolesniku u sklopu patronažne službe

Vježba 10 Ispisivanje dnevnika rada i

Ishodi učenja: napisati dnevnik rada te ga prezentirati voditelju vježbi. Odgovoriti na teorijska pitanja i izvesti praktične zadatke na primjeru bolesnika

VJEŽBE S TEMATIKOM IZ ŠKOLSKE MEDICINE (5)

Vježba 1 Organizacija i program mjera u Službi školske medicine

Ishodi učenja:

- 1) Sistematski pregledi
- 2) Namjenski pregledi
- 3) Probiri

Vježba 2 Pregled djece za upis u I. razred osnovne škole

Ishodi učenja:

- 1) Pregled za utvrđivanje zdravstvenog stanja i sposobnosti za nastavu tjelesne i zdravstvene kulture te određivanje odgovarajućeg programa
- 2) Cijepljenje učenika
- 3) Kontrolni pregledi prilikom pojave zarazne bolesti u školi i poduzimanje protuepidemijskih intervencija

Vježba 3 Savjetovani rad

Ishodi učenja:

- 1) Savjetovani rad za učenike, roditelje, učitelje i profesore

- 2) Zdravstveni odgoj i promicanje zdravlja
- 3) Obilasci škola i školskih kuhinja
- 4) Rad u povjerenstvima za određivanje primjerenog oblika školovanja
- 5) Prisustvovanje roditeljskim sastancima, učiteljskom nastavničkom vijeću i individualni kontakti s djelatnicima škole
- 6) Pregled djece za upis u prvi razred osnovne škole
- 7) Uzimanje djetetove, obiteljske i socijalne anamneze, somatski status djeteta, test psihofizičke spremnosti za školu, savjetovani rad s obiteljima
- 8) Savjetovani rad
- 9) Zdravstvena edukacija mladih usmjerena je ne samo na povećavanje njihova znanja, nego i na pružanje podrške, te razvoj socijalnih vještina potrebnih za izbjegavanje rizičnog ponašanja, prevenciju spolno prenosivih bolesti i neželjenih trudnoća. Aktivno učešće mladih u preventivnim programima pridonosi razvoju samopoštovanja i odgovornom spolnom ponašanju

Vježba 4 Promicanje zdravlja

Ishodi učenja: Promicanje zdravlja podrazumijeva unaprjeđenje zdravlja i stvaranje potencijala za dobro zdravlje prije nego što zdravstveni problem ili ugroženost zdravlja nastupi. Promicanje zdravlja definira se kao proces koji omogućuje mladima da unaprijede svoje zdravlje i osposobe se za kontrolu vlastitog zdravlja. S tim ciljem organiziraju se javnozdravstvene aktivnosti, izrađuje i distribuira edukativni materijal te provodi zdravstveno informiranje javnosti putem različitih medija.

Vježba 5 Samostalna obrada jedne tematske jedinice iz zdravstvenog odgoja

Ishodi učenja:

- 1) Higijena usne šupljine
- 2) Nevidljive kalorije
- 3) Građa ljudskog tijela
- 4) Pubertet- higijena
- 5) Spolnost- SPB
- 6) Spolnost- kontracepcija

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci** (usvojenog na Fakultetskom vijeću Medicinskog fakulteta u Rijeci).

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno **100 bodova**, tijekom nastave student može ostvariti **50 bodova**, a na završnom ispitu **50 bodova**.

I. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno do 50 bodova):

Od maksimalnih 50 ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum od 25 ocjenskih bodova da bi mogao pristupiti završnom ispitu. Student koji sakupi 24,9 i manje ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) mora ponovno upisati kolegij.

Ocjenske bodove student stječe aktivnim sudjelovanjem u nastavi: prisustvovanjem na predavanjima i seminarima, odrađivanjem seminarskog rada sa usmenim kolokvijem. Na vježbama se ocjenjuje aktivnost studenata te pisani klinički prikaz koji se ocjenjuje i kolokvira. Na kraju svih predavanja piše se kolokvij na kojemu će se provjeriti znanje koje je student stekao tijekom nastave.

Aktivnost na seminarima Seminarari su koncipirani po principu prikaza slučaja. Studenti se moraju pripremiti za seminare i sudjelovati u raspravama slučajeva.

Aktivnost na seminarima	bodovi
Nedovoljan (1)	0
Dovoljan (2)	5
Dobar (3)	6

Vrlo dobar (4)	8
Izvrstan (5)	10

Ocjena **vježbe** proizlazi iz aktivnosti na vježbama (maksimalno 10 bodova), kliničkog prikaza kojeg se usmeno kolokvira kod voditelja vježbi (maksimalno 10 bodova).

Aktivnost na vježbama (ocjena)	bodovi
Nedovoljan (1)	0
Dovoljan (2)	5
Dobar (3)	6
Vrlo dobar (4)	8
Izvrstan (5)	10

Ocjena	Klinički prikaz (bodovi)
Nedovoljan (1)	0
Dovoljan (2)	5
Dobar (3)	6
Vrlo dobar (4)	8
Izvrstan (5)	10

Obavezni pismeni kolokvij Pismeni kolokvij sastoji se od 50 pitanja, te nosi mogućih 20 ocjenskih bodova (raspon od 10 - 20). Kriterij za dobivanje ocjenskih bodova je 25 točno riješenih pitanja odnosno treba riješiti 50% svih pitanja. Najmanji broj bodova iznosi 10 ocjenskih bodova u slučaju rješenja 25 – 26 točno rješenja pitanja. Prisustvovanje pismenom kolokviju je obavezno. Eventualni izostanak mora se pismeno opravdati i za njega će biti organiziran popravak kolokvija. **Kolokvij će se održati 25.01.2022.**

Bodovi stečeni na pismenom testu pretvaraju se u ocjenske bodove na sljedeći način:

Točni odgovori	Ocjenski bodovi
25 - 26	10
27 - 28	11
29 - 30	12
31 - 32	13
33 – 34	14
35 - 36	15
37 - 38	16
39 - 41	17
42 - 44	18
45 - 47	19
48 - 50	20

Proizlazi da iz predavanja, seminara, vježbi i pismenog kolokvija student mora sakupiti minimalno **25 bodova (uvjet pristupanja završnog ispita)**, a maksimalno 50 bodova.

	Minimalni bodovi	Maksimalni bodovi
Aktivnost na seminarima	5	10

Aktivnost na vježbama	5	10
Klinički prikaz	5	10
Pismeni kolokvij	10	20
Ukupno	25	50

II. Završni ispit (do 50 bodova)

Završni ispit se sastoji od praktičnog i usmenog dijela, a ukupno nosi maksimalno 50 bodova

Ocjena	Praktični dio	Usmeni dio
Nedovoljan (1)	0	0
Dovoljan (2)	12.5	12.5
Dobar (3)	17	17
Vrlo dobar (4)	21	21
Izvrstan (5)	25	25

Tko **može** pristupiti završnom ispitu:

- 1) Student koji je obavio nastavu i nema veći broj izostanaka (opravdanih) od dozvoljenog prema Pravilniku o studiju.
- 2) Student koji je sakupio najmanje 25 bodova od mogućih 50 bodova.

Tko **ne može** pristupiti završnom ispitu:

- **Studenti koji su tijekom nastave ostvarili 0 do 24,9 bodova ili koji imaju 30% i više izostanaka s nastave.** Takav student je **neuspješan (1) F** i ne može izaći na završni ispit, tj. mora predmet ponovno upisati naredne akademske godine.

III. **Konačna ocjena** je zbroj ECTS ocjene ostvarene tijekom nastave i na završnom ispitu:

Konačna ocjena	
A (90-100%)	izvrstan (5)
B (75-89,9%)	vrlo-dobar (4)
C (60-74,9%)	dobar (3)
D (50-59,9%)	dovoljan (2)
F (studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 30 bodova ili nisu položili završni ispit)	nedovoljan (1)

Termini održavanja testova tijekom nastave:

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

--

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Nastavni sadržaji i sve obavijesti vezane uz kolegij nalaze se na <i>Share-portalu</i> za internu komunikaciju Katedre za obiteljsku medicinu.
--

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2021./2022. godinu)

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
13.12.2021.	P1 (08:00-08:45)			Prof.dr.sc. Ines Diminić-Lisica
13.12.2021.	P2 (09:00-09:45)			Doc.dr.sc. Vladimir Mozetič
13.12.2021.	P3 (10:00-10:45)			Doc.dr.sc. Leonardo Bukmir
13.12.2021.	P4 (11:00-11:45)			Prof.dr.sc. Ines Diminić-Lisica
14.12.2021.	P5 (14:00-14:45)			Dr.sc. Nina Bašić Marković
14.12.2021.	P6 (15:00-15:45)			Doc.dr.sc. Tatjana Čulina
14.12.2021.	P7 (16:00-16:45)			Doc.dr.sc. Tatjana Čulina
14.12.2021.	P8 (17:00-17:45)			Dr.sc. Nina Bašić Marković
15.12.2021.	P9 (08:00-09:30)			Doc.dr.sc. Branislava Popović
15.12.2021.	P10 (09:45-10:30)			Doc.dr.sc. Leonardo Bukmir
15.12.2021.	P11 (10:45-11:30)			Prof.dr.sc. Ines Diminić Lisica (Tina Zaviđić)
16.12.2021.	P12 (08:00-09:30)			Doc Aleksandar Ljubotina
16.12.2021.	P13 (09:45-10:30)			Prof.dr.sc. Ines Diminić
16.12.2021.	P14 (10:45-11:30)			Doc.dr.sc. Branislava Popović
17.12.2021.	P15 (14:00-15:30)			Doc Aleksandar Ljubotina
17.12.2021.	P16 (15:45-16:30)			Doc.dr.sc. Branislava Popović
17.12.2021.	P17 (16:45-17:30)			Dr sc Tamara Sinožić
20.12.2021.	P18 (14:00-14:45)			Dr.sc Nina Bašić Marković
20.12.2021.	P19 (15:00-15:45)			Prof.dr.sc. Ines Diminić-Lisica
20.12.2021.	P20 (16:00-17:30)			Prof.dr.sc. Ines Diminić Lisica
21.12.2021.	P21 (14:00-14:45)			Doc.dr.sc. Tatjana Čulina
21.12.2021.	P22 (15:00-15:45)			Dr.sc. Nina Bašić Marković
21.12.2021.	P23 (16:00-16:45)			Doc.dr.sc. Aleksandar Ljubotina
21.12.2021.	P24 (17:00-17:45)			Doc.dr.sc. Branislava Popović
21.01.2022.		S1 – grupa A (11,00-13,30) KBC Rijeka		Dr.sc. Nina Bašić Marković
21.01.2022.		S2 – grupa B (14:00-16:30) KBC Rijeka		Prof.dr.sc. Ines Diminić-Lisica
22.12.2021.		S3 – grupa C (08:00-10:30) ONLINE		Ivana Šutić, dr.med.
23.12.2021.	P25 (15.30-16:15)			Doc Branislava Popović
23.12.2021.	P26 (16:30-17:15)			Doc.dr.sc. Leonardo Bukmir
17.01.2022.		S3 – grupa A (16,15-18,45) ONLINE		Ivana Šutić, dr. med.
17.01.2022.		S4 – grupa B (10:30-13,00) KBC SUŠAK		Dr.sc. Tamara Sinožić
17.01.2022.		S1 – grupa C (08:00-10:30) KBC Rijeka		Dr.sc. Nina Bašić Marković
17.01.2022.		S4 – grupa A		Dr.sc. Tamara Sinožić

		(13:30-15.30) KBC Rijeka		
17.01.2022.		S1 – grupa B (13,30-16,00) KBC SUŠAK		Dr.sc. Nina Bašić Marković
17.01.2022.		S2 – grupa C (11:00-13,30) KBC Rijeka		Prof.dr.sc. Ines Diminić-Lisica
18.01.2022.		S5 – grupa A (15:00-17:30) ONLINE		Tina Zavidić, dr.med.
18.01.2022.		S6 – grupa B (08:00-10:30) ONLINE		Tina Zavidić, dr.med.
18.01.2022.		S8 – grupa C (08:00-10:30) KBC Rijeka		Doc.dr.sc. Aleksandar Ljubotina
18.01.2022.		S8 – grupa A (11:00-13:30) KBC Rijeka		Doc.dr.sc. Aleksandar Ljubotina
18.01.2022.		S5 – grupa B (11:00-13:30) ONLINE		Tina Zavidić, dr.med.
18.01.2022.		S9 – grupa C (12:00-14:30) ONLINE		Martina Fišić, dr.med.
19.01.2022.		S2 – grupa A (10:30-13:00) KBC Rijeka		Prof.dr.sc. Ines Diminić-Lisica
19.01.2022.		S3 – grupa B (08:00-10:30) ONLINE		Ivana Šutić, dr. med.
19.01.2022.		S4 – grupa C (11:00-13:30) KBC Sušak		Dr.sc. Tamara Sinožić
19.01.2022.		S6 – grupa A (14:00-16:30) ONLINE		Tina Zavidić, dr.med.
19.01.2022.		S7 – grupa B (11:00-13:30) ONLINE		Doc.dr.sc. Branislava Popović
19.01.2022.		S10 – grupa C (08:00-10:30) KBC Sušak		Doc.dr.sc. Tatjana Čulina
20.01.2022.		S9 – grupa A (13:00-15:30) ONLINE		Martina Fišić, dr.med.
20.01.2022.		S8 – grupa B (08:00-10:30) KBC Rijeka		Doc.dr.sc. Aleksandar Ljubotina
20.01.2022.		S5 – grupa C (15:00-17:30) ONLINE		Tina Zavidić, dr.med.
20.01.2022.		S7 – grupa A		Doc.dr.sc. Branislava Popović

		(08:00-10:30) ONLINE		
20.01.2022.		S10– grupa B (11:00-13:30) KBC Rijeka		Doc.dr.sc. Tatjana Čulina
20.01.2022.		S6– grupa C (10:00-12:30) ONLINE		Tina Zavidčić, dr.med.
21.01.2022.		S10– grupa A (08:00-10:30) KBC Rijeka		Doc.dr.sc. Tatjana Čulina
21.01.2022.		S9– grupa B (08:00-10:30) ONLINE		Martina Fišić, dr.med.
21.01.2022.		S7– grupa C (10:00-12:30) ONLINE		Doc.dr.sc. Branislava Popović
28.01.2022.	K O L K V I J			

Popis predavanja, seminara i vježbi:**Oznaka predavone P – zgrada Medicinskog fakulteta Rijeka, Braće Branchetta 22****Oznaka predavaone Z – Fakultet zdravstvenih studija Rijeka, V.C. Emina 6**

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Definicija, sadržaj i metode rada u obiteljskoj medicini	1	on-line MT
P2	Obiteljska medicina u zdravstvenom sustavu, ugovaranje i financiranje u pzz	1	on-line MT
P3	Obiteljski pristup u radu	1	on-line MT
P4	Bolesniku orijentirana skrb – odnos bolesnik liječnik	1	on-line MT
P5	Preventivni postupci	1	on-line MT
P6	Školska i adolescentna medicina u suvremenim uvjetima	1	on-line MT
P7	Kronično bolesno dijete u obitelji i školi	1	on-line MT
P8	Dijagnostičke pretrage u obiteljskoj medicini	1	on-line MT
P9	Karakteristike farmakoterapije u OM	2	on-line MT
P10	Zaštita zdravlja starijih osoba	1	on-line MT
P11	Bolesnik s poremećajem spavanja	1	
P12	Liječenje respiratornih bolesti u OM	2	on-line MT
P13	Bolesnik s arterijskom hipertenzijom u OM	1	on-line MT
P14	Bolesnik s urinarnom infekcijom u OM	1	on-line MT
P15	Liječenje bolesnika sa šećernom bolesti u OM	2	on-line MT
P16	Bolesnik s anemijom u OM	1	on-line MT
P17	Bolesnik s kroničnom ranom u OM	1	on-line MT
P18	Pristup bolesniku s dispepsijom	1	on-line MT
P19	Bolesnik s moždanim udarom	1	on-line MT
P20	Zaštita mentalnog zdravlja - najčešći psihički poremećaji u OM	2	on-line MT
P21	Pristup adolescentu s poteškoćama u mentalnom zdravlju	1	on-line MT
P22	Seksualno zdravlje	1	on-line MT
P23	Bolesnik s malignom bolesti	1	on-line MT
P24	Liječenje boli	1	on-line MT
P25	Bolesnik s križoboljom	1	on-line MT
P26	Hitna stanja u OM	1	on-line MT
	Ukupan broj sati predavanja	30	

	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Simptomi bolesti u ordinaciji obiteljske medicine (glavobolja, grudna bol, bol u abdomenu)	3	
S2	Komunikacija između liječnika i pacijenta (kronični bolesnik MI, bolesnik koji plače, ljutiti bolesnik)	3	
S3	Privremena radna nesposobnost	3	online
S4	Kronične rane	3	

S5	Prikaz bolesnika s arterijskom hipertenzijom i komorbiditetima	3	online
S6	Liječnička torba, kućni posjet	3	online
S7	Bolesnik s bolnim sindromom	3	online
S8	Prikaz bolesnika s psihičkim poremećajima	3	
S9	Prikaz bolesnika s šećernom bolesti i komorbiditetima	3	online
S10	Rad sa školskim djetetom i adolescentom (specifičnosti u komunikaciji)	3	
	Ukupan broj sati seminara	30	

	VJEŽBE (tema vježbe) OBITELJSKA MEDICINA	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Uloga obiteljskog liječnika i njegovog tima u zaštiti zdravlja obitelji	7	raspoređeni po ambulantama
V2	Prvi pregled u ordinaciji (i ocjena radne sposobnosti) najmanje 5 pregleda	7	
V3	Ponovni pregled - najmanje 5 pregleda	7	
V4	Samostalno postavljanje dijagnoze i davanje terapije	7	
V5	Samostalno ispisivanje -10 recepata, 5 doznaka, 5 ortopedskih pomagala i 2 liječničke potvrde	7	
V6	Davanje i.m. injekcije (3) i intravenozne (3), obrada rane, ispiranje uha	7	
V7	Uzimanje krvi za laboratorijske pretrage (3 x)	7	
V8	Kućni posjet s obiteljskim liječnikom	7	
V9	Patronažni rad (patronažni posjet u kući x 1)	7	
V10	Ispisivanje dnevnika rada i kolovij kod mentora	7	
	Ukupan broj sati vježbi	70	

	OBITELJSKA MEDICINA (grupa)	
24.01.-04.02.2022.	D grupa	raspoređeni po ambulantama
14.02.-25.02.2022.	C grupa	raspoređeni po ambulantama
07.03.-18.03.2022.	B grupa	raspoređeni po ambulantama
28.03.-08.04.2022.	A grupa	raspoređeni po ambulantama

	VJEŽBE (tema vježbe) ŠKOLSKA MEDICINA	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1	Organizacija i program mjera u Službi školske medicine	6	raspoređeni po ambulantama
V2	Pregled djece za upis u I. razred osnovne škole	6	
V3	Savjetovanišni rad	6	
V4	Promicanje zdravlja	6	
V5	Samostalna obrada jedne tematske jedinice iz zdravstvenog odgoja	6	
	Ukupan broj sati vježbi	30	

	ŠKOLSKA MEDICINA (grupa)	
07.02.-11.02.2022.	D grupa	raspoređeni po ambulanta
28.02.-04.03.2022.	C grupa	raspoređeni po ambulanta
21.03.-25.03.2022.	B grupa	raspoređeni po ambulanta
11.04.-15.04.2022.	A grupa	raspoređeni po ambulanta

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	09.03.2022.
2.	27.04.2022.
3.	13.07.2022.
4.	08.09.2022.
5.	22.09.2022.

Voditelj seminara:

S1 – dr.sc. Nina Bašić Marković - nina.basic@hi.t-com.hr

S2 - prof.dr. sc. Ines Diminić - Lisica - ines.diminic.lisica@medri.uniri.hr

S3 – Ivana Šutić, dr.med. – ivana.sutic@medri.uniri.hr

S4 - dr.sc. Tamara Sinožić – tamara.sinozic@medri.uniri.hr, sinozictamara@gmail.hr

S5 – Tina Zavidić, dr.med. – tina.zavidic@gmail.com

S6 – Tina Zavidić, dr.med. – tina.zavidic@gmail.com

S7 - doc.dr.sc. Branislava Popović - branislava.popovic@ri.t-com.hr

S8 – doc.dr.sc. Aleksandar Ljubotina - alexandar_ljubotina@yahoo.com

S9 – Martina Fišić, dr.med. - ella1703@hotmail.com

S10 – doc.dr.sc. Tatjana Čulina – tatjana.culina@zzjzpgz.hr

Tajnica Katedre: Meri Cucančić – meri.cucancic@medri.uniri.hr

Prilog 1

OBRAZAC IZVJEŠĆA STUDENTA (PEARLS - Odgovor na kliničko pitanje)	
Kliničko pitanje	
Zaključak	
Napomena	
Kontekst	
Izvor (literaturni navod)	
Ime i prezime studenta	
Ime i prezime mentora (potpis)	
Datum izrade izvješća	
Potpis studenta	

Prilog 2 **DNEVNIK RADA**

VJEŽBE U ORDINACIJI OBITELJSKE MEDICINE I ŠKOLSKE MEDICINE

DATUM	KLINIČKI SLUČAJ	TERAPIJA	ZAKLJUČAK